

Väinö Lehtonen
Kehityksen virta
Ote luvusta Alkusana

Useimmat ihmiset eivät etsi Jumalaa. He luovat Jumalasta toinen toistaan mielettömämpiä ajatuskuvia kuvitellen, että Jumala on ihmisen ulkopuolella. Kristityt halveksivat ”pakanoitten” kivi- ja tähtijumalia ja ”pakanat” katsovat kauhistuen kristittyjä, jotka väittävät Jumalan suunnitelleen Golgatan oikeus-

murhan. Tuo kaikki on mielettömyyttä, opettaa teosofia, sillä Jumala on löydettävissä vain ihmisestä itsestään. ”Kristus teissä, kirkkauden toivo” ja ”Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä” toteaa Uusi Testamentti. Näin sanoo myös oma järkemme. Jos olemassaolon takana ja sisällä on tuntematon mahti, nimitettäköön sitä Jumalaksi tai muilla nimillä, niin ihminen ei voi olla Jumalan ulkopuolella, vaan ”Hänessä me elämme, liikumme ja olemme”. Jumala on myös ihmisessä. Ihmisessä oleva Jumala on ihmistä lähinnä. Kun ihminen etsii Jumalaa, hän löytää Jumalan itsessään ja joutuu kokemuseräiseen kosketukseen Jumalan kanssa. Näin kertovat kaikki ne ihmiset, jotka ovat seuranneet Vuori- saarnassa viitoitettua tietä ja löytäneet Jumalan kokemusperäisenä todellisuutena. Toistenkin uskontojen piirissä on etsitty Jumalaa ja kyllin tarmokkaat etsijät ovat löytäneet Jumalan. Sitä jumaltajuntaa, jota evankelista Johannes nimittää Sanaksi, Logokseksi, Järjeksi, Luvuksi, on toisissa uskonnoissa nimitetty Vishnuksi, Maailmansieluksi, Aalajaksi . . . Nimistä on turha kiistellä, sillä Kristus-nimikin on ”pakanallista” alkuperää. Nimet ovat symboleja. Ne kuvaavat sitä, että jokaisessa ihmisessä on ”kipinä” jumaluuden suuresta tulesta ja se ”kipinä” on yhtä Isän kanssa. Kipinä on Kristus meissä. Alkukristillisen ajan gnostikot tiesivät tämän ja opettivat, että uskonto on pyrkimystä, joka johtaa kokemusperäiseen yhteyteen Kristuksen kanssa. Tämä tieto on kadonnut kristikunnalta ja katoamisen aiheutti kirkoksi muodostuneen kristillisen liikkeen taholta tullut vaino.

Teosofinen sanoma toi valoa ihmiselämän syviin kysymyksiin. Se sisältää valtavia näköaloja luomisdraamasta ja ihmiskehityksen moniaskeleisesta portaikosta. Teosofia valaisee ymmärrystä ihmisen kysyessä: Missä, miksi, milloin? Se opettaa ymmärtämään elämää jumalallisen Järjen ilmennyksenä. Se valaisee nykyaikaa, jolloin kaikki helvetin voimat ovat päässeet irralleen, kun ihmiset alkuvaistojaan vaaliesaan ovat tehneet itsekkyydestä moraalin. Teosofia viittaa Kristuksen yhteyteen johtavan portaan ensimmäiseen astuimeen: ihmisten veljeyteen, käytännössä toteutettuna. Ihmiset ovat veljiä siksi, että he ovat jumalallisen syntyperänsä nojalla yhtä Kristuksessa. Ihmisten veljeys on tämän fyysillisen maailman ensimmäinen totuus ja sen totuuden tunnustaminen käy ajan ollen niin välttämättömäksi, että siitä riippuvat ihmiskunnan kehitysmahdollisuudet maapallolla. Ihmiskunta on jo saavuttanut sellaisen kypsyyden, että se kykenee poistamaan epäveljeyden karkeimman muodon: sodan. Mutta ihmisten järkeä on valistettava, ihmisille on annettava kaikinpuolinen selitys siitä mitä elämä on. Teosofinen metafysiikka, niin vaikealta kuin sen ymmärtäminen saattanee tuntuakin, yksin kykenee todistamaan ihmisjärjelle aikamme suuren murroskauden salaisuuden: Mitä ajan kello lyö.